

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 1686/26
22.4.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Сање Кнежевић Јојић и Константина Митић Врањкић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милорад Рајић, адвокат из Крагујевца, 34117 поштански фах 5, против тужене Компаније Дунав осигурања а.д. Београд, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Великој Плани П 20/24 од 23.12.2025. године, у седници већа одржаној дана 22.4.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Великој Плани П 20/24 од 23.12.2025. године.

Образложење

Ожалбеном пресудом, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу као разлику између дела штете која је надокнађена и стварне штете исплати износ од 2.000.000,00 динара и то: на име физичких болова износ од 500.000,00 динара, на име умањења општеживотне активности износ од 1.000.000,00 динара, на име претрпљених душевних патњи због умањења опште животне активности у износу од 300.000,00 динара, на име претрпљеног страха у износу од 200.000,00 динара, све са законском затезном каматом на наведене износе и то почев од дана 23.12.2025. године, па до коначне исплате, у року од 15 дана, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име парничних трошкова исплати износ од 29.400,00 динара, у року од 15 дана.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је у целости, из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући првостепену пресуду на основу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), овај суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које повреде овај суд као другостепени пази по службеној дужности, нити друге повреде поступка које би биле битне. Изрека првостепене пресуде је јасна, разумљива и не противречи сама себи и разлозима пресуде, као ни доказима који се налазе у спису и садржи јасне, потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама, тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу могу испитати, па не стоје наводи жалбе тужиоца којима се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према стању у списима и утврђеном чињеничном стању, дана 3.11.2019. године у ... око 18,50 часова догодила се саобраћајна незгода у којој је учествовало возило рег. ознаке ..., осигурано код туженог, којим је управљао ББ под дејством алкохола од 2.03 мг/мл, и бицикл којим је управљао тужилац, који је критичном приликом пао и задобио тешку телесну повреду. Парничне странке су дана 4.10.2023. године закључиле вансудско поравнање о накнади свих видова неимовинске штете која се потражује тужбени захтевом, где у тачки 1. поравнања осигуравач и оштећени сагласно констатују да је дана 3.11.2019. године дошло до саобраћајне незгоде у којој је учествовало моторно возило рег. ознака ... осигурано полисом од одговорности број ..., те да је у вези са наведеним штетним догађајем осигуравач у обавези да оштећеном исплати накнаду у износу од 696.451,00 динара и то на име умањења опште животне активности износ од 400.000,00 динара, на име физичких болова износ од 175.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 118.000,00 динара, као и на име тоталне штете на бициклу 3.451,00 динара. Тачком 2. вансудског поравнања осигуравач се обавезао да по основу накнаде штете утврђене у тачки 1. поравнања исплати оштећеном, овде тужиоцу, укупан износ од 696.451,00 динара. Тачком 4. поравнања оштећени изјављује да ће исплатом износа из тачке 2. вансудског поравнања бити у потпуности намирен за целокупну материјалну и нематеријалну штету која је проистекла или може проистећи из штетног догађаја наведеног у тачки 1. вансудског поравнања. Оштећени је такође изјавио да по основу накнаде из наведеног штетног догађаја није примио нити очекује да прими било какву накнаду штете од другог правног или физичког лица и да се одриче било какавог захтева за накнаду штете. Тачком 5. поравнања уговорне стране изјављују да се одричу побијања овог поравнања по било ком основу и сагласно изјављују да ово поравнање није закључено под било каквом принудом, претњом или заблудом, већ да је резултат њихове стварне и слободно изражене воље. Поравнање је потписано и оверено печатом компаније Дунав осигурање, а исто је за оштећеног АА, овде тужиоца, потписао пуномоћник адв. Милорад Рајић, те да је међу странкама неспорно да је тужилац примио новчани износ предвиђен закљученим поравнањем. Из налаза и мишљења судског вештака ортопеда од 13.2.2025. године, произлази да је код тужиоца постојало умањење опште животне активности за 40% у трајању од 4 месеца, док је трајно умањена животна активност од 25% због смањене покретљивости лаког ка средњем степену у појединим правцима, а огледа се у отежаном устајању из лежећег положаја, немогућности дужег пешачења, отежаног ношења било каквог терета за потребе активности дневног живота, немогућности седења у дужем временском периоду и отежан било какав рад који захтева дуже стајање у месту.

Из налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра од 18.08.2025. године произлази да је због повређивања тужилац доживео примарни страх јаког интензитета током 3 минута, секундарни страх јаког интензитета у периоду од 4 дана, секундарни страх средњег интензитета током месец дана, секундарни страх слабог интензитета од 3 месеца у континуитету, а следећа 3 месеца јављао се само повремено, најчешће синергично са физичким боловима у трајању од 10-так минута. Позни страх слабог интензитета и кратког трајања до 5 минута јављао се повремено у прва три месеца, по завршетку лечења чешће, протеком времена знатно ређе у околностима које резонирају са критичним догађајем и асоцијативно га враћају на исти. Душезни болови због умањења опште животне активности од 40% током 4 месеца биле су јаког интензитета, душезни болови због умањења опште животне активности били су током 2 месеца јаког интензитета, још 2 месеца средњег и 2 слабог, а затим се јављао повремено у околностима када његова соматска ограничења долазе до изражаја и реактивирају душевне болове.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, а применом одредби члана 1089 став 1 и 1090 став 1 Закона о облигационим односима, првостепени суд налази да је тужилац користећи своје диспозитивно право на накнаду штете закључио са туженим вансудско поравнање, које је реализовано у целости и у којем је констатовано да је оштећени у потпуности намирен за имовинску и неимовинску штету, која је проистекла или може проистећи из штетног догађаја, чиме се тужени одрекао свог даљег потраживања накнаде штете према туженом, као осигуравачу, те по мишљењу првостепеног суда тужилац не може тражити већу накнаду од оне која је исплаћена наведеним поравнањем. По становишту првостепеног суда тужилац је био упознат са вансудским поравнањем од 4.10.2023. године, које је закључио са туженим поводом саобраћајне незгоде која се догодила 3.11.2019. године и у којој је претрпео штету, те је на основу истог примио износе накнаде штете у укупном износу од 696.451,00 динара и то на име умањења опште животне активности износ од 400.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова износ од 175.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 118.000,00 динара, као и на име тоталне штете на бициклу у износу од 3.451,00 динара, па како није ставио приговор на висину исплаћених износа, нити је тражио поништај, нити утврђивање ништавости поравнања, то самим тим нема право на веће износе од оних које је прихватио закљученим поравнањем као накнаду целокупне штете. Сходно наведеном, првостепени суд је донео одлуку као у ставу првом изреке пресуде.

Одлука о трошковима парничног поступка из става другог изреке донета је применом одредби чланова 153 и 154 Закона о парничном поступку.

Ценећи жалбене наводе тужиоца, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку разлоге, које у целости као правилне прихвата и овај суд.

Одредбом члана 148. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да уговор ствара права и обавезе за уговорне стране. Одредбом члана 1089. истог закона прописано је да уговором о поравнању лица између којих постоји спор или неизвесност о неком правном односу, помоћу узајамних

попуштања прекидају спор, односно уклањају неизвесност и одређују своја узајамна права и обавезе. Постоји неизвесност и кад је остварење одређеног права несигурно. Одредбом члана 1090. став 1. истог закона прописано је да се попуштање може састојати, између осталог, у делимичном или потпуном признавању неког захтева друге стране или у одрицању од неког свог захтева; у узимању на себе неке нове обавезе; у смањењу каматне стопе; у продужењу рока; у пристајању на делимичне отплате; у давању права на одустаницу. Одредбом члана 1093. став 1. истог закона прописано је да за уговор о поравнању важе опште одредбе о двостраним уговорима, ако за њега није што друго предвиђено.

Полазећи од цитираних одредби закона, овај суд је становишта да су парничне странке поводом штетног догађаја-саобраћајне незгоде која се догодила 3.11.2019. године у ..., закључењем уговора о вансудском поравнању од 4.10.2023. године, у смислу одредбе члана 1089 ЗОО, уредиле узајамна права и обавезе, у погледу права којима могу располагати, да наведени уговор о вансудском поравнању производи правно дејство у смислу члана 148 у вези члана 1093 ЗОО, да је тужени своје обавезе сходно истом испунио, на тај начин што је тужиоцу исплатио уговорену накнаду материјалне и нематеријалне штете коју је тужилац претрпео услед наведене саобраћајне незгоде, те да је самим тим и тужилац, који је исплату наведених новчаних износа накнаде нематеријалне и материјалне штете примио, дужан да се придржава својих обавеза преузетих наведеним поравнањем.

Наиме, из садржине тачке 4. вансудског поравнања произлази да су парничне странке потписивањем поравнања потврдиле да је поравнањем обухваћена сва штета која је настала или могла настати по тужиоца из наведеног штетног догађаја, те да је потписивањем поравнања тужилац потврдио да ће исплатом наведеног износа у поравнању бити у целости намирен за целокупну материјалну и нематеријалну штету, из наведеног штетног догађаја-саобраћајне незгоде од 3.11.2019. године, те да не очекује више никаква средства поводом истог, како од овде туженог, тако и од другог правног или физичког лица. Самим тим, имајући у виду садржину цитиране одредбе тачке 4. вансудског поравнања, овај суд је становишта да се потписивањем вансудског поравнања тужилац одрекао потраживања целокупне штете која није обухваћена наведеним поравнањем, а самим тим и нематеријалне штете која је предмет тужбеног захтева у овој правној ствари, а која се огледа у претрпљеним физичким боловима, претрпљеном страху, као и душевним боловима због умањења опште животне активности.

Супротно жалбеним наводима тужиоца, вансудско поравнање по својој правној природи представља уговор материјалног права регулисан одредбама члана 1089. Закона о облигационим односима, који као такав производи пуно правно дејство и обавезује уговорне стране на испуњење преузетих обавеза. Иако је тачно да вансудско поравнање нема процесну снагу извршне исправе (не може се директно извршити у извршном поступку као судско поравнање), оно има снагу доказа о постојању и обиму материјалноправног односа, те садржи изјаву воље тужиоца којом се исти одрекао даљег потраживања накнаде штете из спорног догађаја. Будући да је тужилац својим потписом потврдио да је примљеним износом у целости намирен, суд је везан овим материјалноправним

располагањем, јер уговор који није поништен или раскинут представља закон за странке и основ за одбијање тужбеног захтева због престанка потраживања.

Без утицаја су жалбени наводи тужиоца којима указује да закључено вансудско поравнање не спречава странку да оствари судску заштиту ако сматра да њено потраживање није у целости намирено. Ово стога што је вансудско поравнање двострано обавезни уговор којим странке слободном вољом уређују своја права и обавезе, па када тужилац својим потписом изричито потврди да прихвата одређени износ као коначну накнаду за сву насталу штету, таква изјава производи пуно правно дејство и доводи до престанка потраживања. Иако право на приступ суду није формално одузето, материјалноправни приговор туженог да је обавеза угашена поравнањем чини тужбени захтев неоснованим. Наиме, јасно изражена воља парничних странака, конституисана кроз одредбе члана 1089. Закона о облигационим односима, за суд представља императив који се не може игнорисати. Свако другачије поступање директно би нарушило начело правне сигурности и фундаментално правило *pacta sunt servanda* (уговори се морају поштовати), будући да пуноважно закључено поравнање, које није поништено због мана у вољи, производи коначна правна дејства и међусобно обавезује његове потписнике.

Неосновани су жалбени наводи тужиоца којима указује да је суд, прихватањем дејства вансудског поравнања, повредио принцип једнакости странака и пропустио да цени све изведене доказе. Напротив, управо је доследна примена материјалноправних одредби о поравнању потврда једнакости странака пред законом, јер законска снага уговора подједнако обавезује оба учесника облигационог односа, а суд није “аутоматски” прихватио став туженог, већ је на основу приложеног доказа, потписаног и реализованог вансудског поравнања, утврдио да је спорно потраживање престало испуњењем. При томе, иако је првостепени суд извео доказе вештачењем путем вештака ортопеда и неуропсихијатра, којима је код тужиоца утврђено привремено умањење опште животне активности од 40%, а трајно од 25%, уз пратеће душевне болове, само извођење ових доказа не дерогира правно дејство закљученог поравнања. Самим тим, чињенице утврђене медицинским вештачењем остале су без правног утицаја на коначни исход спора, јер је тужилац својим претходним располагањем и изричитом изјавом о коначном намирењу сам лишио суд основа за досуђивање износа изнад оног који је слободном вољом прихватио, с обзиром на то да налази вештака не могу оснажити потраживање које је претходно угашено пуноважном вољом странака и исплатом договорене накнаде.

Правилна је одлука првостепеног суда и о досуђеним трошковима, имајући у виду да је наведена одлука донета правилном применом одредаба из чланова 153 и 154 ЗПП.

Како се ни осталим жалбеним наводима тужиоца не доводи у сумњу правилност и законитост ожалбене пресуде, то је овај суд у смислу одредбе члана 390 и 401 тач 2 ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић